

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Quinquagesimum Primum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

- 13 Papa si non est informatus de omnibus, clausula solum refertur ad defectus commissos circa solemnitates iuris.
- 14 Iudex citra Papam supplere potest defectum commissum in contractibus, vel in iudicijs, etiam si esset Legatus de latere.
- 15 Transactionis tres sunt species, specialis, Generalis, & indefinita.
- 16 Transactio specialis non nocet in alijs specialibus, quia specialis, specialem effectum operatur.
- 17 Transactio generalis restringitur ad id, de quo specialiter est actum.
- 18 Transactio indefinita equipollet vniuersali.
- 19 Non nocent ea, quæ in iudicio deducta non sunt.
- 20 Transactio generalis, de rigore iuris tenet in omnibus, & exemptionem parit, sed replicatione doli rescinditur.
- 21 Transactio non valet nisi fiat in utilitatem Ecclesie.

Quinquagesimum Primum Priuilegium.

- E**CCLESIA Hoc priuilegio gaudet, † quòd si aliquid omissum fuerit, ex Papæ auctoritate plenum, & firmum robur obtineat, sola transactio, vel pactum cap. 1. de transac. Erat controuersia inter aliquos Ecclesiarum Prælatos, fuit quæstio illa ex transactione sopita, sed ne imposterum, aliqua inter eos oriretur difficultas adierunt Pontificem M. vt eam confirmaret, statuit igitur, vt omnia instrumenta, vel omne aliud quod alicui eorum opem præbere possent, ex præscriptione, ex priuilegio sint cassa, & pro nullis habeantur. Et † quòd sola pacta obtineant firmitatem adeo, quòd si aliquid ab eo confirmante omissum fuisset intelligatur sola transactione vel pacto sopitum, † & ita in hoc casu maiorem vim habet transactio, quàm Papæ confirmatio. In proposita quæstione est animaduertendum, quòd ea quæ sunt, † infirma, vel minus valida per confirmationem Papæ recipiunt firmitatem, & ita omnia per eum ex transactione, & pacto robur recipiunt. † Sed in dubiū venit an transactio possit interuenire in spiritualibus? Et videtur dicendum, quòd sic. cap. Generalis, 54. dist. & cap. Casellas 10. q. 2.
- † Sed in contrarium videtur, quòd pactum non valet in spiritualibus, cap. cum pridem de pact. & ibi etiam in cap. pactiones solutio hæc est, † quòd in spiritualibus transactio propriè sumpto vocabulo interuenire non potest, vt aliquod temporale detur, pro spirituali

rituali, nam esset simonia. Ita debent allegata in contrarium
 8 intelligi. Hic considerandum venit, † quòd transactio ha-
 bet locum in decimis, nam decima est spiritualis, & quòd
 9 est † spirituale dari potest pro spirituali. Et notandum
 10 est, quòd sicuti, † omisum per Papam tollitur transactio
 ita defectus in transactioe, siue iuris, siue facti, suppleri potest,
 per eum & hoc quando partes errauerunt in curia, vel imperitia
 11 † Sed an suppletio generalis tollere possit omnem defectum?
 12 Spec. in tit. deleg. §. nunc ostendendum, † quòd clausula sup-
 plentes defectum, & c. refertur duntaxat ad solemnitates iuris
 non autem supplet defectum inhabilitatis personarum, vel aliū
 defectū naturalem, vñ si quis partē transegit super eo quòd pos-
 13 siedere nō pōt, & Papa simpliciter cōfirmādo dicit supplentes def-
 lectum & c. † si de omnibus Papa non sit informatus clausula so-
 lum refertur ad defectus commissos, circa solemnitates iuris vt
 14 nota. Abb. in clem. Pastoralis de re iudi. nullus enim † Iudex ci-
 tra Papam supplere potest defectum commissum in contractib.
 vel in iudicijs, etiā si esset Legatus de latere, Spe. in ti. de leg. gl. in
 15 c. si. de hære. li. 6. † Tres sunt species transactionis, specialis, gene-
 16 neralis, & indefinita. † Specialis nō nocet in alijs specialiter, quia
 specialis, specialem effectum operatur. l. age cum Geminiano. C.
 17 de transact. † Generalis restringitur ad illud de quo specialiter
 est actum l. qui cum tu §. i. ff. de transac. & l. tres fratres. ff. de pac.
 18 † Indefinita æquipollet vniuersali l. si. ff. de vin. & trit. & ole. leg.
 19 cap. vt circa de elet. lib. 6. † Nam non nocet alijs rebus quæ in iu-
 dicio deducta non sunt, est igitur, vt specialis transactio l. licet C.
 20 iud. † transactio tamen generalis de rigore iuris tenet in omnib.
 & exceptionem parit, sed replicatione doli rescinditur, ff. de ad-
 21 ministr. tutor. l. Lucius. §. tutor & notandum est, † quòd transactio non
 ualet nisi fiat in vtilitatem Ecclesie Inno. in c. de cætero de transa-

S U M M A R I V M.

- 1 Iudex potest, & debet se introuere pro transactioe inter partes faciendæ.
- 2 Transactio non admittitur in aliquibus casibus.
- 3 Transactio in matrimonio non potest fieri.
- 4 Græci, Latinis Episcopis obedientiam denegabant.
- 5 Episcopi Latini celebrabant consecrationes in aliorum Episcopatibus eorum præiudicium percipiebant; Laici græci uxores dimittebant, & alijs illis viuentibus accipiebant.

O Papa

- 6 Papa in excessibus mandat componendum deposita seueritate, habita consideratione Status, Imperij, & Excellentium multitudinis, & eorum deliberationis.
- 7 Compositio, vel dispensatio fieri non debet prout est matrimonium, quod apud grecos Latinos, fideles, infidelesque existit.
- 8 Qui facit contra ordinationes peccat.
- 9 In omnibus excessibus, in quibus adest peccatum equaliter debet fieri determinatio.
- 10 Matrimonium respicit sacramentum institutum à Deo.
- 11 Sacramentum est remedium contra peccatum per sensibilia signa, ideo computatur inter sacramenta.
- 12 Sacramenti forma sunt verba, vel signa, quibus consensus matrimonialis exprimitur.
- 13 Matrimonium fuit institutum ob sobolem procreandam, quæ erat necessaria etiam peccato non existente.
- 14 Matrimonium fuit institutum ante peccatum Adæ.
- 15 Matrimonij instituti causæ fuerunt duæ principales, sobolis educandæ susceptio ad cultum diuinum, & vt fornicatio euitetur.
- 16 Matrimonij aliæ causæ secundaria sunt multæ, vt pacis reformatio, vxoris pulchritudo, diuitiæ, & similes.
- 17 In matrimonio non licet secedere à seueritate canonica, cum maius sit peccatum recedere ab instituto immediatè à Deo, quàm ab hominibus, vel à Deo mediatè.
- 18 Iudex suadente causa potest discedere à penis in iure statutis, vt quando multitudo delinquentium est in causa, & ita sine scandalo pleci non potest.
- 19 Iudex ex causa moderat in casibus in quibus dispensatio non consistit.
- 20 Casus in quibus, dispensare non potest, in omnibus causis dispensare potest Legatus de latere, præter quàm in causis reservatis Papæ.
- 21 Iudex salua conscientia an valeat reducere partes ad compositionem in re ipsi iudici clara?
- 22 Iudex si iura partium sunt ignota potest secus si sit clara.
- 23 Iudex abstinere potest à compositione, quando licet de causa.
- 24 Iudex ius unius alteri dare sine causa non debet.
- 25 Lex improbat, qui non dat unicuique quod suum est.
- 26 Sententia ferenda pro actore, est mandanda executioni.
- 27 Matrimonij compositio non admittitur quando per compositionem fieret contra vinculum matrimoniale, secus si pro matrimonio fieret compositio.